

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2024 m. liepos 22 d.
(OR. en)

12503/24

ENT 140
MI 717
COMPET 817
CHIMIE 56
AGRI 583
SAN 460
DELECT 135

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2024 m. liepos 18 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	C(2024) 4826 final
Dalykas:	KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../... 2024 07 15 kuriuo dėl dangos medžiagų ir drėgmę išsaugančių polimerų biologinio skaidumo kriterijų iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1009

Delegacijoms pridedamas dokumentas C(2024) 4826 final.

Pridedama: C(2024) 4826 final

Bruselis, 2024 07 15
C(2024) 4826 final

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../...

2024 07 15

**kuriuo dėl dangos medžiagų ir drėgmę išsaugančių polimerų biologinio skaidumo
kriterijų iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1009**

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. DELEGUOTOJO AKTO BENDROSIOS APLINKYBĖS

2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamentas ir Taryba priėmė Reglamentą (ES) 2019/1009, kuriuo nustatomos ES tręšiamųjų produktų tiekimo rinkai taisyklės¹. Reglamente (ES) 2019/1009 nustatoma Komisijos pareiga įvertinti tam tikrų polimerų, naudojamų ES tręšiamuosiuose produktuose kontroliuoti maistinių medžiagų išsiskyrimą (dangos medžiagos) arba gerinti produktų gebą išsaugoti drėgmę ar drėkstumą (drėgmę išsaugantys polimerai), biologinio skaidumo kriterijus.

Šiame deleguotajame reglamente nustatomi dangos medžiagų ir drėgmę išsaugančių polimerų biologinio skaidumo kriterijai, grindžiami išorės tyrimo išvadomis².

2. KONSULTACIJOS PRIEŠ PRIIMANT AKTĄ

Vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros taisyklėmis³, su valstybėmis narėmis konsultuotasi Komisijos ekspertų grupėje tręšiamųjų produktų klausimais (E01320).

Išsami informacija apie šias konsultacijas yra pateikta 2022 m. spalio 24 d., 2023 m. balandžio 18–19 d. ir 2024 m. balandžio 15–16 d. posėdžių protokoluose, taip pat įvairiuose suinteresuotųjų subjektų pozicijos dokumentuose, kurie viešai skelbiami grupės CIRCABC puslapyje adresu

<https://circabc.europa.eu/ui/group/36ec94c7-575b-44dc-a6e9-4ace02907f2f/library/b8e01334-4d39-445d-bf4e-589356d55b1f>

Valstybės narės ir suinteresuotieji subjektai iš esmės pritarė šio deleguotojo reglamento priėmimui.

Deleguotojo reglamento projektas paskelbtas Geresnio reglamentavimo portale, kartu su keturiais kitais deleguotųjų reglamentų projektais. Iš viso pateikti 49 atsiliepimai.

Keturių suinteresuotųjų šalių nuomone, 48 mėnesių biologinio skaidymo trukmė yra per ilga. Dvi iš jų laikėsi nuomonės, kad kriterijai turėtų būti suderinti su kriterijais, nustatytais Reglamente (EB) Nr. 1907/2006⁴ su pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (ES) 2023/2055⁵ (toliau – REACH apribojimas dėl sąmoningai pridedamo mikroplastiko). Šiame deleguotajame reglamente nebuvo padaryta jokių pakeitimų. Pirma, 48 mėnesių terminas

¹ 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1009, kuriuo nustatomos ES tręšiamųjų produktų tiekimo rinkai taisyklės ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 1069/2009 ir (EB) Nr. 1107/2009 bei panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 2003/2003 (OL L 170, 2019 6 25, p. 1).

² Tyrimas, kuriuo siekiama įvertinti polimerų, naudojamų ES tręšiamuosiuose produktuose kaip dangos medžiagos arba siekiant padidinti drėgmės išsaugojimo gebą ar drėkstumą, ir mulčio plėvelių biologinio skaidumo kriterijus. ISBN 978-92-68-05051-7; doi:10.2873/23399.

³ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

⁴ 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB, OL L 396, 2006 12 30, p. 1.

⁵ 2023 m. rugsėjo 25 d. Komisijos reglamentas (ES) 2023/2055, kuriuo dėl sintetinių polimerų mikrodalelių iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) XVII priedas, OL L 238, 2023 9 27, p. 67.

nustatytas pačiame Reglamente (ES) 2019/1009. Antra, dangos medžiagos ir drėgmę išsaugantys polimerai nepatenka į REACH apribojimo dėl sąmoningai pridedomo mikroplastiko taikymo sritį, nes jie yra lėtai biologiškai skaidūs polimerai – ši savybė padeda jiems atlikti savo paskirtį.

Vienas suinteresuotasis subjektas išreiškė susirūpinimą dėl temperatūros, kurioje polimerai turi biologiškai skaidytis, paaiškindamas, kad vidutinė temperatūra dirvožemyje kai kuriose valstybėse narėse yra gerokai mažesnė už deleguotojo akto projekte nurodytą 25 °C temperatūrą. Nebuvo padaryta jokių pakeitimų, nes ši temperatūra svarbi tik bandymams su medžiagomis laboratorinėmis sąlygomis. Pagrindžiamuoju tyrimu įvertinta polimerų elgsena ir nustatyta, kad jie yra biologiškai skaidūs įvairių rūšių ES dirvožemiuose ir klimato sąlygomis.

Vieno suinteresuotojo subjekto nuomone neturėtų būti leidžiama atlikti pagreitinto bandymo. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad bandymas standartinėmis sąlygomis galėtų trukti iki 4 metų, buvo nuspręsta, kad tinkama taikyti pagreitinto bandymo sąlygas. Ši nuostata taip pat dera su REACH apribojimo dėl specialiai pridedomų mikroplastikų nuostata.

Vienas suinteresuotasis subjektas išreiškė didelį susirūpinimą dėl biologinio skaidumo vandens aplinkoje teigiamo rezultato kriterijų. Nepadaryta jokių pakeitimų. Nors esamais bandymų metodais patikimi rezultatai gali būti gaunami ne ilgesniam nei 12 mėnesių laikotarpiui, remiantis patvirtinamojo tyrimo rezultatais galima daryti prielaidą, kad biologinis skaidymas vandens aplinkoje tęsis ilgiau nei 12 mėnesių.

Buvo pareikšta įvairių nuomonių dėl poreikio nustatyti ženklavimo reikalavimus dėl ES trešiamųjų produktų, kurių sudėtyje yra dangos medžiagų ir drėgmę išsaugančių polimerų, naudojimo arti paviršinio vandens telkinių. Buvo nuomonių, kad toks ženklavimo reikalavimas nereikalingas, nes nėra rizikos, o buvo ir tokių, kad tai nėra veiksmingas būdas mažinti polimerų nutekėjimo į vandenį riziką. Remiantis gautomis nuomonėmis, ženklavimo reikalavimas buvo šiek tiek pataisytas, kad būtų atsižvelgiama į nacionalines taisykles, kuriomis nustatomos trąšų naudojimo apsauginės juostos. Etiketėje turėtų būti nurodyta minimali apsauginė juosta, kurios reikia laikytis, jei nėra atitinkamų nacionalinių taisyklių.

Vienas suinteresuotasis subjektas laikėsi nuomonės, kad gamtinio polimero apibrėžtis yra pernelyg ribojanti. Projekte jokių pakeitimų nepadaryta, nes siekiama, kad sąvokos būtų suderintos su Reglamente (EB) Nr. 1907/2006 pateiktomis apibrėžtimis.

Apie deleguotojo reglamento projektą taip pat pranešta pagal Sutarties dėl techninių prekybos kliūčių 2 straipsnio 9 dalies 2 punktą.

3. DELEGUOTOJO AKTO TEISINIAI ASPEKTAI

Deleguotuoju aktu iš dalies keičiami Reglamento (ES) 2019/1009 II ir III priedai. Šio deleguotojo akto teisinis pagrindas yra Reglamento (ES) 2019/1009 42 straipsnio 1 dalis.

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../...

2024 07 15

kuriuo dėl dangos medžiagų ir drėgmę išsaugančių polimerų biologinio skaidumo kriterijų iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1009

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/1009, kuriuo nustatomos ES tręšiamųjų produktų tiekimo rinkai taisyklės ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 1069/2009 ir (EB) Nr. 1107/2009 bei panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 2003/2003¹, ypač į jo 42 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

- (1) Reglamente (ES) 2019/1009 yra nustatytos ES tręšiamųjų produktų tiekimo rinkai taisyklės. Pagal to reglamento II priedo 9-os sudedamųjų medžiagų kategorijos reikalavimus ES tręšiamųjų produktų sudėtyje gali būti polimerų, skirtų maistinių medžiagų išsiskyrimui kontroliuoti (dangos medžiagos) arba produktų gebai išsaugoti drėgmę ar drėkstamumą gerinti (drėgmę išsaugantys polimerai) arba naudojamų kaip rišamosios medžiagos. Dangos medžiagos visų pirma naudojamos gaminant kontroliuojamo išsiskyrimo trąšas. Jų paskirtis yra lėtai ir laiku išskirti augalams reikalingas maistines medžiagas, taip sumažinant maistinių medžiagų išplovimą. Tokių produktų naudojimas yra labai svarbus siekiant Komisijos komunikate dėl strategijos „Nuo ūkio iki stalo“² nustatyto tikslo bent 50 proc. sumažinti maistinių medžiagų praradimą, kartu užtikrinant, kad neblogėtų dirvožemio derlingumas. Drėgmę išsaugantys polimerai taip pat gali būti naudojami kitų kategorijų ES tręšiamuosiuose produktuose, pavyzdžiui, dirvožemio gerinimo medžiagose ir auginimo terpėse. Jie, be kita ko, tiesiogiai prisideda prie tausaus vandens naudojimo žemės ūkyje. Polimerinės rišamosios medžiagos gali būti naudojamos auginimo terpėse. Tokie produktai neturi būti naudojami sąlytyje su dirvožemiu;
- (2) visur esantys maži sintetinių arba chemiškai modifikuotų gamtinių polimerų fragmentai, kurie yra netirpūs vandenyje, labai lėtai skaidosi ir kuriuos lengvai praryja gyvi organizmai, kelia susirūpinimą dėl jų bendro poveikio aplinkai ir, galimai, žmonių sveikatai. Tai ypač taikytina polimerams, kurių sąmoningai pridedama į ES tręšiamuosius produktus, kurie vėliau išleidžiami į aplinką. Reaguodama į šį bendrą susirūpinimą, Komisija priėmė Reglamentą (ES) 2023/2055³, kuriuo Europos

¹ OL L 170, 2019 6 25, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1009/oj>.

² Komisijos komunikatas „Sąžininga, sveika ir aplinkai palanki maisto sistema pagal strategiją „Nuo ūkio iki stalo“ (COM(2020) 381 *final*, 2020 m. gegužės 20 d.).

³ Komisijos reglamentas (ES) 2023/2055, kuriuo dėl sintetinių polimerų mikrodalelių iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) XVII priedas (OL L 238, 2023 9 27, p. 67, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2055/oj>).

Parlamento ir Tarybos Reglamente (EB) Nr. 1907/2006⁴ nustatomas bendrasis sintetinių polimerų mikrodalelių tiekimo rinkai apribojimas. Kai kurių rūšių polimerams (pvz., chemiškai nemodifikuotiems gamtiniais polimerams) ir tam tikrus biologinio skaidumo ar tirpumo kriterijus atitinkantiems polimerams bendrasis apribojimas netaikomas ir jie gali būti toliau tiekiami rinkai.

Reglamentu (ES) 2019/1009 Komisija įpareigojama iki 2024 m. liepos 16 d. įvertinti dangos medžiagų ir drėgmę išsaugančių polimerų, naudojamų kaip ES tręšiamųjų produktų sudedamosios medžiagos, biologinio skaidumo kriterijus. Todėl ES tręšiamiesiems produktams tas Reglamente (EB) Nr. 1907/2006 nustatytas bendrasis apribojimas netaikomas.

Komisija, remdamasi išorės tyrimu, įvertino dangos medžiagų ir drėgmę išsaugančių polimerų biologinio skaidumo kriterijus ir tų kriterijų atitikties patikrinimo bandymų metodus (toliau – tyrimas)⁵;

- (3) atliekant tyrimą sukurta priemonė, skirta polimerų biologiniam skaidumui prognozuoti, naudojant matematinį modelį ir parodant koreliaciją tarp biologinio skaidumo bandymų sąlygomis ir natūralios aplinkos, būdingos įvairiems Sąjungos regionams. Tokiu būdu tyrime buvo įvertinti įvairūs veiksniai, pavyzdžiui, dirvožemio temperatūra, dirvožemio pH, vandens kiekis dirvožemyje, vandens temperatūra ir kiti su polimero savybėmis susiję veiksniai (cheminė struktūra, kristališkumas, paviršius ir storis). Tyrime pateikti pasiūlymai dėl biologinio skaidumo dirvožemyje ir vandenyje kriterijų;
- (4) biologinio skaidumo kriterijai turėtų būti nustatyti tiek dirvožemio (pagrindinė terpė, kurioje naudojami produktai), tiek vandens (išplovimo ar kitokio atsitiktinio patekimo į paviršinio vandens telkinius atveju) aplinkai.

Kalbant apie biologinį skaidymą dirvožemyje, kaip sudedamąsias medžiagas turėtų būti leidžiama naudoti tik tokius polimerus, kurie visiškai susiskaido arba mineralizuojasi per 48 mėnesius nuo funkcionalumo laikotarpio pabaigos. Siekiant sutrumpinti bandymo laikotarpį, turėtų būti leidžiama naudoti pagreitintą bandymo metodą. Tyrimas parodė tinkamą koreliaciją tarp realių sąlygų ir bandymui atlikti pasirenkamų sąlygų, kai temperatūra aukštesnė nei 25 °C. Atliekant bandymus aukštesnėje temperatūroje, pvz., 37 °C, biologinis skaidymas paspartinamas ir tokios sąlygos dar laikomos priimtiniomis, atsižvelgiant į mikrobiologinius ir nuo aplinkos priklausančius veiksnius realiomis sąlygomis. Iš rezultatų, gautų naudojant per tyrimą sukurta dirvožemio priemonę, matyti, kad tam tikrais atvejais bandymo laikotarpis galėtų būti sutrumpintas. Todėl reikėtų nustatyti pagreitintą bandymų 37 °C temperatūroje tam tikromis sąlygomis procedūrą, kaip alternatyvią galimybę įrodyti 90 % visišką suskaidymą arba mineralizaciją;

⁴ 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL L 396, 2006 12 30, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/2014-04-10>).

⁵ Tyrimas, kuriuo siekiama įvertinti polimerų, naudojamų ES tręšiamuosiuose produktuose kaip dangos medžiagos arba siekiant padidinti drėgmės išsaugojimo gebą ar drėkstumą, ir mulčio plėvelių biologinio skaidumo kriterijus, ISBN 978-92-68-05051-7; doi:10.2873/23399.

- (5) vandens aplinkai skirtuose biologinio skaidumo kriterijuose turėtų būti atsižvelgiama tiek į polimero funkciją, tiek į esamus bandymų metodus. Kalbant apie polimero funkciją, dangos medžiagos arba drėgmę išsaugantys polimerai turi lėtai išleisti maistines medžiagas į dirvožemį arba didinti drėgmės išsaugojimą vidutiniškai 6–9 mėnesius. Taigi šie polimerai yra sukurti taip, kad veikiami įvairių dirvožemio veiksnių, pavyzdžiui, vandens, lėtai skaidytųsi. Biologinis skaidymas dirvožemyje, kuris neišvengiamai įvyksta per tą funkcionalumo laikotarpį, turėtų būti apribotas, kad polimeras vis dar galėtų atlikti savo funkciją. Kalbant apie esamus biologinio skaidumo vandenyje bandymų metodus, jie duoda patikimus 12 mėnesių laikotarpio rezultatus. Tokiu būdu Deleguotajame reglamente (ES) 2023/2055 nustatyti griežti vandens aplinkai taikomi kriterijai darytų neigiamą poveikį pirminei biologiškai skaidžių dangos medžiagų ir drėgmę išsaugančių polimerų funkcijai. Todėl turėtų būti nustatytas mažesnis biologinis skaidumas vandens aplinkoje per bandymus, tačiau vis tiek pakankamai didelis, kad leistų užtikrinti, jog polimerai nesikauptų vandens aplinkoje. Daroma prielaida, kad biologinio skaidymo procesas tęsis ir po 12 mėnesių bandymo laikotarpio ir per 48 mėnesius nuo funkcionalumo laikotarpio pasieks 90 %. Nors šio visiško suskaidymo negalima įrodyti esamais bandymų metodais, vis dėlto tai yra patikima prielaida, nes medžiagos biologinio skaidymosi potencialas jau patikrintas, o ji ir toliau bus veikiamą tų pačių aplinkos veiksnių;
- (6) realiomis sąlygomis dangos medžiagos ir drėgmę išsaugantys polimerai yra tokiuose ES tręšiamuosiuose produktuose, kurie turi būti naudojami dirvožemyje. Jie neturėtų patekti į vandens aplinką. Nors išplovimo į vandenį galimybės negalima visiškai atmesti, galimas pavojus vandens aplinkai yra mažesnis, nes atitinkami polimerai patektų į vandens telkinius tik jau pradėję skaidytis dirvožemyje. Siekiant dar labiau sumažinti galimą riziką, turėtų būti nustatytas ženklinimo reikalavimas, kad galutiniai naudotojai būtų įspėjami nenaudoti produkto netoli paviršinio vandens telkinių ir palikti apsaugines juostas, laikantis nacionalinių trąšų naudojimo priemonių. Jei tokių taisyklių nėra, turėtų būti paliekama bent 3 m apsauginė juosta;
- (7) siekiant užtikrinti vienodas konkurencijos sąlygas ir laikantis Reglamento (ES) 2019/1009 42 straipsnio 6 dalyje nustatytų kriterijų reikalavimų, turėtų būti išvardyti bandymų metodai, kuriais įrodoma atitiktis biologinio skaidumo kriterijams. Tokie bandymų metodai nustatyti Europos arba tarptautiniuose standartuose, todėl jie yra patikimi ir atkuriami;
- (8) dėl polimerų, naudojamų kaip rišamosios medžiagos, Komisija gavo informacijos apie biologiškai skaidžių polimerų kaip rišamųjų medžiagų naudojimą. Jei tokie polimerai atitinka SMK 1 priskiriamiems polimerams nustatytas sąlygas, jie nekelia aplinkosaugos problemų, o specialieji ženklinimo reikalavimai dėl ES tręšiamųjų produktų, kurių sudėtyje yra tokių polimerų, naudojimo ir šalinimo yra nepagrįsti ir neturėtų būti taikomi;
- (9) Reglamentas (ES) 2023/2055 nacionaliniams tręšiamiesiems produktams turi būti pradėtas taikyti nuo 2028 m. spalio 17 d. Nuoseklumo sumetimais ir siekiant suteikti pakankamai laiko prisitaikyti prie šiuo reglamentu nustatytų reikalavimų dėl polimerų biologinio skaidumo turėtų būti taikomas toks pat pereinamasis laikotarpis,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (ES) 2019/1009 iš dalies keičiamas taip:

- (1) II priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento I priedą;
- (2) III priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento II priedą.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

I priedas ir II priedo 1 punktas taikomi nuo 2028 m. spalio 17 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2024 07 15

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN